

**MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

**ADRODDIAD Y CYFARWYDDWYR A DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN
YN DIWEDDU 31AIN MAWRTH 2025**

RHIF Y CWMNI: 2815717

ELUSEN GOFRESTREDIG: RHIF 1021901

LLŶR JAMES

*Cyfrifywyr Ardystiedig Siartredig
Archwilywyr Cofrestredig*

*Chartered Certified Accountants
Registered Auditors*

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

**ADRODDIAD A DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31AIN MAWRTH 2025**

CYNNWYS

TUDALEN

Rhestr o Wybodaeth	1
Adroddiad Yr Ymddiriedolwyr	2
Adroddiad Arolygwr Annibynnol	15
Datganiad o Weithgareddau Ariannol	16
Mantolen	17
Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol	18

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

RHESTR O WYBODAETH

SWYDDFA GOFRESTREDIG

Swyddfa Menter Cwm Gwendraeth Elli
11-15 Heol Coalbrook
Pontyberem
Llanelli
Sir Gaerfyrddin
SA15 5HU

BANCWYR

Banc HSBC ccc
4A Stryd Vaughan
Llanelli
Sir Gaerfyrddin
SA15 3TY

Banc Lloyds TSB ccc
Stryd Stepney
Sir Gaerfyrddin
SA15 3YD

CYFREITHWYR

Darwin Gray
9, Cathedral Rd
Pontcanna
Caerdydd
CF11 9HA

CYFRIFWYR AC AROLYGWR ANNIBYNNOL

Llŷr James Cyf
25 Stryd Y Bont
Caerfyrddin
SA31 3JS

CYFARWYDDWYR Y CWMNI / WASANAETHWYD YN YSTOD Y FLWYDDYN

Dr Ian Wyn Rees
Mrs Kathryn Devonald-Davies
Miss Elen Davies
Mrs Wendy Edwards – Apwyntiwyd 29/04/2025
Ms Anwen Mair Evans
Mrs Alana Enoch
Mrs Helen Humphries
Mr Euros Jones
Mrs Jeni Olwen Price
Ms Catrin Mair Rees
Mr Kenneth Denver Rees
Mr Hugh Richards
Mr Gethin Thomas
Miss Marged Lowri Walters Thomas -Ymddiswyddodd 26/09/2024
Mrs Linda Williams
Mr Gareth Williams

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

Mae'r ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr y cwmni i bwrpas rheolau cyfreithiol cwmnïau) yn cyflwyno'r adroddiad a'r datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2025.

ENW SWYDDOGOL

Enw swyddogol yr elusen yw Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyfyngedig.

CYFANSODDIAD

Mae'r elusen wedi ei sefydlu fel Cwmni Cyfyngedig, rhif 2815717, ac fel elusen gofrestredig, rhif 1021901. Mae cyfansoddiad y cwmni yn unol ag elusennau a chwmnïau cyfyngedig drwy warant heb gyfrannau.

PRIF WEITHGARWCH

Disgrifir prif weithgarwch y cwmni dan restr o amcanion y Fenter.

AMCANION MENTER CWM GWENDRAETH ELLI

1. Cefnogi unrhyw weithgaredd Cymunedol Cymraeg sydd yn bodoli ar hyn o bryd.
2. Hyrwyddo prosiectau er lles adfywio cymunedol, lle mae bylchau'n bodoli.
3. Cydweithio â Mudiadau sydd eisoes yn weithgar yn gymunedol, er mwyn osgoi gwrthdaro, ac er mwyn dyblygu adnoddau.
4. Hybu a hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg ym myd busnes a masnach drwy: -
 - a) Greu cysylltiadau rhwng cymdeithasau gwirfoddol a'r sector preifat a chyhoeddus er mwyn hybu gweithgareddau Cymraeg cymunedol.
 - b) Hybu'r defnydd o'r iaith yng ngweinyddiaeth a chyhoeddusrwydd y sectorau preifat, cyhoeddus a gwirfoddol.
5. Normaleiddio'r defnydd o'r Gymraeg mewn cyfarfodydd neu gynadleddau cyhoeddus drwy ddefnyddio offer cyfieithu.
6. Sefydlu prosiectau ymchwil cymunedol fydd yn sbardun i drafodaethau ac yn sail i gynllunio cymunedol.
7. Ystyried anghenion trigolion yr ardal ac adeiladu pontydd er lles adfywio cymunedol.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

8. Sicrhau rhwydwaith o bwyllgorau lleol, a phaneli a gweithgorau fydd yn bwydo syniadau, yn creu bwrlwm ac yn llywio strategaeth.
9. Cyfrannu i'r wasg yn gyson ar bwyntiau yn ymwneud â'r Gymraeg ac adfywio cymunedol, gwaith y Fenter, a natur y cymunedau diwydiannol hyn sydd yn dibynnu ar waith a bywoliaeth er mwyn cadw'r Cymry ifanc yn agos at eu gwreiddiau.
10. Cadw'r weledigaeth yn glir bod rhaid creu delwedd newydd sbon i'r Gymraeg yn gymunedol a fydd yn adlewyrchu natur ein cymdeithas a thueddiadau byd eang yn y byd cyfoes - iaith ffasiynol, fodern a bywiog sy'n berthnasol i'n cyfnod ni heddiw.

FFYNONELLAU A DEFNYDD ARIAN

Mae'r Fenter yn cael ei chyllido yn bennaf, gan gyrff cyhoeddus megis Cyngor Sir Gaerfyrddin, Llywodraeth Cymru, Moondance, Energy Saving Trust, Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol, Community Matters Fund, er mwyn ariannu prosiectau penodol ym maes datblygu cymunedol.

Am y flwyddyn roedd diffyg o £159,833 cyn symudiad yn y gronfa pensiwn.

AROLWG O DDATBLYGIADAU A'R ARGOELION AR GYFER Y DYFODOL

Mae'r canlyniadau am y cyfnod yn dangos gostyngiad yn y cronfeydd cyn symudiad yn y gronfa pensiwn.

Bu 2024-2025 yn flwyddyn o brosiectau a gweithgarwch di-ri o safbwynt y Gymraeg ar draws ardal Cwm Gwendraeth, Llanelli a'r cyffiniau ac yn flwyddyn o wella a chryfhau gweithgareddau a chreu perthnasau a phartneriaethau newydd.

Mae'r ymddiriedolwyr yn deall pwysigrwydd llif arian i'r Fenter ar adeg pan mae'r disgwyliadau yn uchel ond mae'r adnoddau yn cael eu cwtdgi.

Mae'r ymddiriedolwyr hefyd yn ystyried pwysigrwydd cyfraniad y cwmnïau llai i ddyfodol y Fenter ac wedi ystyried sefyllfa ariannol a rhagolygon incwm y cwmnïoedd yma hefyd.

Mae'r pwyllgor wedi asesu ymrwymadau ariannol y Fenter am y flwyddyn nesaf ac yn obeithiol o dderbyn arian digonol i'w galluogi i barhau a'r gweithgareddau.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

CYFLWYNIAD Y CADEIRYDD

Bu 2024–25 yn flwyddyn o dwf, ehangu a datblygiad parhaus i'r Fenter, wrth i ni barhau i hyrwyddo ac i gryfhau defnydd o'r Gymraeg yng Nghwm Gwendraeth a Llanelli. Roedd yn bleser croesawu aelodau staff newydd i'r tîm, sydd eisoes yn datblygu ac yn cynnal gwaith rhagorol ar draws yr ardal, gan ddod â syniadau ffres ac egni newydd i waith y Fenter.

Uchafbwynt y flwyddyn, heb os nag oni bai, oedd agor trydydd canolfan y Fenter, sef Canolfan Plant a Phobl Ifanc Tabor. Roedd hwn yn gam pwysig ymlaen yn natblygiad y Fenter, ac rydym yn ddiolchgar iawn i brosiect Pum Mil am ein dewis a'u cefnogaeth, a wnaeth y fenter hon yn bosibl. Drwy'r flwyddyn, llwyddwyd i sicrhau cyllid ychwanegol i ategu a chryfhau gwaith iaith y Fenter yng Nghwm Gwendraeth a Llanelli. Hoffwn estyn diolch diffuant i'r cyllidwyr hynny a gefnogodd y prosiectau hyn, sef Energy Saving Trust, Cronfa 10 Tref Sir Gar a Sefydliad Moondance, am eu hyder yn ein gwaith a'u cefnogaeth parhaus.

Roedd 2024–25 hefyd yn flwyddyn o ehangu nifer o brosiectau llwyddiannus. Datblygwyd prosiectau megis y gwasanaeth Pryd a'r Glud, gan gyrraedd cynulleidfaoedd ehangach, a bu sioe'r theatr ieuenctid yn mynd ar daith, gan arddangos creadigrwydd a hyder pobl ifanc drwy gyfrwng y Gymraeg.

Hoffwn ddiolch i bawb a gyfrannodd at lwyddiant y flwyddyn - i'r staff am eu hymroddiad a'u brwdfrydedd di-baid, i aelodau'r Bwrdd Rheoli am eu harweiniad a'u cefnogaeth, ac i'n partneriaid, ein cyllidwyr a'r cymunedau lleol am eu cydweithrediad a'u hymrwymiad parhaus. Gyda sylfaen gadarn bellach wedi'i gosod, edrychwn ymlaen yn hyderus at y flwyddyn sydd i ddod ac at barhau i ddatblygu gwaith y Fenter er budd ein cymunedau.

Dr I W Rees

NODAU AC AMCANION MENTER CWM GWENDRAETH ELLI YW:

- Hyrwyddo'r Iaith Gymraeg
- Adfer hyder a lles yr unigolyn a chymunedau Cwm Gwendraeth Elli ac ardaloedd eraill yng Nghymru er mwyn i drigolion gyrraedd eu potensial llawn.
- Normaleiddio'r defnydd o'r iaith Gymraeg a hyrwyddo'n treftadaeth ddiwylliannol ymhlith trigolion Cwm Gwendraeth Elli ac ardaloedd eraill yng Nghymru er mwyn i drigolion gyrraedd eu potensial llawn.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

CYFLWYNIAD Y PRIF SWYDDOG

Dyma gyfle i gyflwyno Adroddiad Menter Cwm Gwendraeth Elli ar gyfer 2024–25. Bu hon yn flwyddyn lawn o weithgarwch ar draws ardal Cwm Gwendraeth a Llanelli, gan gynnig ystod eang o brosiectau a gweithgareddau addas i bob oedran ac i bobl â diddordebau amrywiol. Roedd y flwyddyn hon yn nodweddiadol o dwf, arloesi a datblygiad, wrth i'r Fenter barhau i ymateb i anghenion ein cymunedau.

Bu 2024–25 yn gyfnod o ehangu a chryfhau'r tîm, gyda staff newydd yn ymuno â'r Fenter ac yn datblygu ac yn cynnal gwaith rhagorol ar lawr gwlad. Mae'r model o weithio mewn ardaloedd penodol wedi parhau i fod yn llwyddiannus, gan feithrin ymdeimlad cryf o berchnogaeth yn y cymunedau lleol a galluogi'r swyddogion i adeiladu perthnasoedd cadarn a chynaliadwy.

Uchafbwynt y flwyddyn, heb os, oedd agor trydydd canolfan y Fenter, sef Canolfan Plant a Phobl Ifanc Tabor. Mae'r ganolfan hon eisoes wedi sefydlu ei hun fel canolbwynt bywiog i weithgarwch Cymraeg i blant, pobl ifanc a theuluoedd, ac yn gam strategol pwysig yn natblygiad y Fenter. Hoffwn ategu at ddiolch y Cadeirydd i brosiect Pum Mil am ein dewis a'u cefnogaeth wrth wireddu'r datblygiad arwyddocaol hwn.

Roedd hi'n galonogol iawn gweld nifer o brosiectau newydd yn cael eu peilota yn ystod y flwyddyn, gyda sawl un ohonynt yn profi'n hynod lwyddiannus. Un enghraifft yw lansio Mwncis Menter, prosiect a ddatblygwyd i annog arferion iaith cadarnhaol ymysg rhieni a phlant dan dair oed. Mae'r fenter hon wedi mynd o nerth i nerth, gyda thua 30 o deuluoedd bellach yn galw'n rheolaidd yn ein canolfan newydd i ymgynnull, cymdeithasu a defnyddio'r Gymraeg mewn awyrgylch cefnogol a naturiol.

Yn ogystal, lansiwyd **Gŵyl y Gwendraeth** sy'n benwythnos o weithgareddau amrywiol a chynhwysol i unigolion o bob oedran a phob gallu ieithyddol. Roedd yr ŵyl yn ddathliad o'r Gymraeg a'r gymuned leol, gan ddod â phobl ynghyd i gymryd rhan mewn gweithgareddau diwylliannol, cymdeithasol a chreadigol mewn awyrgylch croesawgar.

Llwyddwyd hefyd i sicrhau cyllid ychwanegol yn ystod y flwyddyn i ategu ac ehangu gwaith iaith y Fenter yng Nghwm Gwendraeth a Llanelli. Mae'r gefnogaeth gan Energy Saving Trust, Cronfa 10 Tref Sir Gar a Sefydliad Moondance wedi galluogi'r Fenter i ddatblygu prosiectau newydd, peilota syniadau arloesol a chryfhau mentrau presennol.

Mae'r Fenter yn ffodus iawn o gael rhwydwaith cryf o gefnogwyr, gwirfoddolwyr a phartneriaid gweithredol. Hoffwn ddiolch i Lywodraeth Cymru, Cyngor Sir Gar, Mentrau Iaith Cymru, ac i'n partneriaid ar draws y Sir am eu cefnogaeth barhaus.

Diolch hefyd i'r Bwrdd Rheoli am eu harweiniad, eu cefnogaeth a'u hymrwymiad parhaus. Yn olaf, hoffwn fynegi fy nioch diffuant i'r tîm o staff brwdfrydig ac ymroddedig sy'n gweithio'n ddiwyd o ddydd i ddydd er llwyddiant y Fenter. Mae cyfraniad pob unigolyn yn werthfawr ac yn allweddol i ddatblygiad parhaus y Gymraeg yng Nghwm Gwendraeth a Llanelli.

Alaw Davies

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

EIN CENHADAETH NI YW:

‘Bod yn Gwmni creadigol, blaengar ac ymatebol, sy’n benderfynol o ddarparu’r gwasanaeth gorau er mwyn mynd i’r afael ag anghenion ac yn gwella potensial yr unigolyn a’r gymuned gan wneud y defnydd gorau o’r adnoddau sydd ar gael’

Menter Cwm Gwendraeth Elli, 11-17 Heol Coalbrook, Pontyberem, Llanelli, Sir Gaerfyrddin, SA15 5HU.

Rhif ffôn 01269 871600

E-bost: alaw@mcge.co.uk

Cwmni Cyfyngedig Drwy Warant Cofrestredig yng Nghymru: 2815717 Elusen Gofrestredig: 1021901

STAFF CRAIDD YN YSTOD Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31AIN MAWRTH 2025

Alaw Davies	Prif Swyddog
Derek Rees	Swyddog Datblygu Llanelli
Julie Nicholas	Swyddog Cyllid
Paul Thomas	Arweinydd Prosiect Adfer
Emma Roberts	Swyddog Datblygu Gwendraeth Uchaf
Steffan Crocker	Swyddog Datblygu Gendraeth Isaf
Catrin Evans	Swyddog Plant Bach (0-3 oed)
Duncan Morgan	Swyddog Prosiect Adfer

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

LLYWYDD

Nigel Owens MBE

IS -LLYWYDD

Deris Williams MBE

PWYLLGOR RHEOLI

Dr Ian Wyn Rees

Mrs Kathryn Devonald-Davies

Miss Elen Davies

Mrs Wendy Edwards – Apwyntiwyd 29/04/2025

Ms Anwen Mair Evans

Mrs Alana Enoch

Mrs Helen Humphries

Mr Euros Jones

Mrs Jeni Olwen Price

Ms Catrin Mair Rees

Mr Kenneth Denver Rees

Mr Hugh Richards

Mr Gethin Thomas

Miss Marged Lowri Walters Thomas -Ymddiswyddodd 26/09/2024

Mrs Linda Williams

Mr Gareth Williams

Y CWTSH

Louise Hardy

Wendy Snook

Annie Bullen

Ellie Jones

Val John

Leanna Price

Nicola Jones

PAFILIWN PENYGROES

Leila Jones

Sioned Rees

CANOLFAN TABOR

Annie Bullen

Clybiau ar ôl ysgol – 55 o staff

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

PLANT A PHOBL IFANC

Clybiau Gofal

Mae Menter Cwm Gwendraeth Elli yn cydlynu a rheoli Clybiau Gofal cofrestredig sy'n cwrdd o 3:00 hyd 6:00 o'r gloch yr hwyr ar draws ardal Cwm Gwendraeth a Llanelli. Mae'r clybiau yn cael eu harolygu gan Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru ac wedi derbyn adroddiadau anrhydeddus iawn.

Clybiau Joio a Hwyl

Mae cyfres o 17 o Glybiau Joio a Hwyl yn y Gymraeg yn cael eu darparu ar ôl ysgol ar draws ardaloedd Cwm Gwendraeth a Chylch Llanelli. Mae'r Clybiau hyn yn cynnig awr a hanner o weithgareddau penodol ar ôl ysgol gan changu'r cyfleoedd i blant 4 - 11 oed gymdeithasu trwy gyfrwng y Gymraeg ar ôl ysgol.

Theatr Iau ac Ieuenctid

Mae'r theatr yn cynnig gwasanaeth i blant 7 - 18 oed, gan gwrdd yn wythnosol yn ystod y tymor ysgol. Mae'r tîm o gyfarwyddwyr profiadol yn cynnig profiadau niferus ym maes theatr a pherfformio. Yn ystod y flwyddyn llwyddwyd i gyflwyno ffrwyth llafur y gweithdai wythnosol mewn perfformiadau theatrig. Bu'r criw yn brysur yn paratoi ar gyfer sioe gerdd Anni.

Ymwybyddiaeth Iaith

Gan fod natur ein gwaith wedi gorfod newid dros y flwyddyn hon, mae sesiynau ymwybyddiaeth iaith rhithiol yn cael eu cynnig i holl ysgolion cynradd ac uwchradd Cwm Gwendraeth a Llanelli, a hefyd i Gampws Y Graig Coleg Sir Gâr. Nod y sesiynau hyn yw i godi ymwybyddiaeth am hanes yr iaith, digwyddiadau pwysig sydd wedi effeithio ar y Gymraeg a sut mae'r iaith wedi ysbrydoli unigolion yn eu gyrfa e.e., Nigel Owens ac Alex Jones. Y neges holl bwysig yw bod angen i bobl ddefnyddio'r iaith, pa bynnag fath o Gymraeg maent yn ei siarad.

Cwis Dim Clem

Mae Cwis Dim Clem yn brosiect i blant blwyddyn 6 ysgolion cynradd Cwm Gwendraeth a Llanelli. Mae'r cwis yn cynnwys sawl gwahanol rownd sy'n codi ymwybyddiaeth am yr iaith Gymraeg. Mae sawl rownd gwahanol sy'n arwain at rownd derfynol. Yn dilyn llwyddiant y Cwis, mae bellach yn brosiect rhanbarthol ac yna wedi tyfu i fod yn genedlaethol.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

Swn Sir Gâr

Mewn partneriaeth â Thim Datblygu Athrawon Sir Gâr, y syniad oedd i gynnal cystadleuaeth i fandiau oedran uwchradd ar draws y sir, gyda tri o'r bandiau yn mynd ymlaen i gael gweithdy perfformio, cyn chwarae yn y rownd derfynol. Cafwyd ymateb arbennig iawn gyda pump act yn ymgeisio trwy ddanfôn fideo o'i grŵp yn canu *cover* o unrhyw gân Gymraeg. Fe gafon ni geisiadau gan Ysgolion Sant Ioan Llwyd, Y Strade, Bryngwyn, Maes y Gwendraeth a Bro Myrddin a phob un yn ymgais campus!

Y tri band a gafodd gweithdy gyda Mei Gwynedd (Big Leaves, Sibrydion, Hei Mistar Urdd) oedd Merched Beca, Y Tri Gwr Noeth ac Itwopia. Roedd y gweithdai yn arbenig, gyda Mei yn defnyddio ei gallu cerddorol a pherfformio i drawsnewid y bandiau o fod yn bandiau ysgol digon 'rough around the edges' i fod yn berfformwyr sydd yn gallu gweithio llwyfan.

Profwyd hynny ar y noson pan daeth 150 o bobl i Neuadd y Gwendraeth i wylïo'r rownd derfynol. Y band Dros Dro oedd y beiriniaid gan hefyd perfformio set anhygoel o dda cyn cyhoeddi yr ennillwyr. Y Tri Gwr Noeth (Maes) oedd yn gyntaf, Itwopia (Bro Myrddin a Maes) yn ail a Merched Beca (Bryngwyn) yn drydydd. Braff oedd gweld y tri band a'i ffrindiau yn dawnsio yn frwdfrydig i set Dros Dro, sydd hefyd yn gyn-ddisgyblion Maes a Bro Myrddin. Roedd y noson yn *showcase* Sir Gâr go iawn.

Mwncis Menter

Lansiwyd Mwncis Menter yn ystod y flwyddyn fel prosiect peilot gyda'r nod o annog arferion iaith cadarnhaol ymysg rhieni a phlant dan dair oed. Mae'r prosiect yn darparu amgylchedd croesawgar a chefnogol lle gall teuluoedd ddefnyddio'r Gymraeg yn naturiol drwy chwarae, canu a chymdeithasu. Ers ei lansio, mae Mwncis Menter wedi profi'n hynod lwyddiannus ac yn parhau i dyfu, gyda thua 30 o deuluoedd bellach yn mynychu'n rheolaidd ac yn galw yn ein canolfan newydd i ymgynnull. Mae'r prosiect yn gwneud cyfraniad pwysig at normalu'r Gymraeg o oedran cynnar a chefnogi rhieni wrth fagu hyder yn eu defnydd o'r iaith gyda'u plant.

Gwyl y Gwendraeth

Lansiwyd Gwyl y Gwendraeth yn ystod y flwyddyn fel penwythnos o weithgareddau amrywiol a chynhwysol, gyda'r nod o ddathlu'r Gymraeg a bywyd cymunedol ar draws Cwm Gwendraeth. Cynigiwyd rhaglen eang o weithgareddau i unigolion o bob oedran a phob gallu ieithyddol, gan greu awyrgylch croesawgar a hygyrch i bawb. Roedd yr ŵyl yn llwyddiant sylweddol, gan ddod â phobl leol ynghyd i gymryd rhan mewn profiadau diwylliannol, creadigol a chymdeithasol, ac yn atgyfnerthu rôl y Fenter fel hwylusydd cyfleoedd Cymraeg o safon o fewn y gymuned.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

ADDYSG GYDOL OES

Dysgwyr. Dysgu'r Gymraeg yn y Gymuned

Mae Strategaeth Llywodraeth Cymru “Miliwn o Siaradwyr” yn ddibynnol ar greu siaradwyr newydd a'u hannog i ddefnyddio'r iaith ar lawr gwlad er lles pawb. Mae gweithio gyda dysgwyr yn allweddol ar gyfer parhad yr iaith ac fel Menter Iaith, rydym wedi blaenoriaethu ymdrechion i helpu y dysgwyr hyn i 'bontio', hynny yw i fynd o fod yn ddysgwyr pur i fod yn siaradwyr naturiol. I wneud hyn, rydym wedi sefydlu sesiynau amrywiol i gynorthwyo dysgwyr i ddeall ac i ddod i siarad Cymraeg sy'n debyg iawn i'r iaith a ddefnyddir gan bobl leol.

Rhedir sesiynau Paned a Sgwrs (Pontyberem a Cydweli), Clwb Clonc (Penygroes) a Cwrw a Chlone (Llanelli) ar gyfer pobl sydd yn newydd i'r ardal ac i'r Gymraeg, ac sydd eisiau dysgu siarad rhywfaint o'r Gymraeg er mwyn deall fwy o'r hyn sydd yn mynd ymlaen o'u cwmpas.

Mae'r sesiynau hyn yn rhoi'r pwyslais ar fwynhau trwy gyfrwng y Gymraeg a chyfle i gymdeithasu gan ddefnyddio'r Gymraeg a ddefnyddir yn lleol. O ganlyniad i'r sesiynau hyn, mae dysgwyr yn mynd ymlaen i fynychu nifer fawr o ddigwyddiadau ffurfiol ac anffurfiol a rhedir gan y Fenter, ond hefyd gan grwpiau cymunedol eraill.

Mae Menter Cwm Gwendraeth Elli yn cydweithio'n agos gyda dysgwyr ardal Cwm Gwendraeth a Llanelli. Mae hyn yn cynnwys cynnal sesiynau trafod a chydweithio gyda'r dysgwyr.

Pryd ar Glud

Mae gwasanaeth Pryd ar Glud yn cael ei gynnig i drigolion Cwm Gwendraeth unwaith yr wythnos. Mae'r trigolion hyn yn cael pryd twym, dau gwrs wedi ei ddarparu yn y cartref. Mae'r gwasanaeth hwn yn holl bwysig i'r bobl sydd yn gaeth i'w cartrefi. Diolch i'r gwirfoddolwyr am eu cefnogaeth i ddosbarthu'r pecynnau bwyd. Hefyd, mae'r unigolion hyn yn gwerthfawrogi gweld gwyneb adnabyddus yn wythnosol.

Clwb Darllen

Mae'r Clwb Darllen yn cwrdd yn fisol a 10 unigolyn yn rhan o'r grŵp ac yn cael trafodaethau diddorol am lyfrau cyfredol. Mae'r unigolion yn cwrdd yn wythnosol yn darllen nofelau, straeon byrion, hunangofiant ac yn cael trafodaethau yn sgil y themâu sy'n codi. Mae hyn yn ffordd wych o gymdeithasu a chael tipyn o hwyl. Nod y grŵp yw cwrdd wyneb yn wyneb yn rheolaidd pan fydd canllawiau yn caniatáu.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

MENTRAU CYMDEITHASOL

Plant y Cwm-Yn gwella bywyd plant Cymru

Mae Plant y Cwm yn cael ei gydnabod yn genedlaethol fel cwmni ymroddedig, sy'n hyrwyddo a chefnogi gofal a chymorth i deuluoedd, plant ac oedolion ifanc ar draws Sir Gaerfyrddin. Genir dyfeisgarwch mewn chwarae creadigol. Mae gan blant ffordd arbennig o ddod a llawenydd i bob dydd. Wrth edrych i mewn i'w llygaid gwelwn y gallant wneud beth bynnag mae nhw'n ei ddychmygu. Gallwn ninnau ond eu helpu i ddychmygu au hysbrydoli i wireddu.

Pwy ydym ni?

Rydym yn gwmni preifat sy'n gweithio yn y sector gwirfoddol ac yn chwarae rhan bwysig wrth ddarparu gwasanaethau i blant ac oedolion ifanc yng nghymunedau Cwm Gwendraeth, ardal Llanelli a thu hwnt.

Beth i ni'n gwneud?

Mae Plant y Cwm yn ddarparwr blaengar a dibynadwy sy'n cyflawni gofal a chefnogaeth i fywydau plant ac oedolion ifanc.

Dysgu'n ddi-dor

Mae plant yn dysgu mewn nifer fawr a ffyrdd boed ai'n ffurfiol neu beidio. Mae'r clybiau yn cynnig cyfleoedd i ddysgu a datblygu sgiliau newydd mewn amgylchedd creadigol a diogel sy'n ychwanegu at ei haddysg trwy gynnig amrywiaeth o weithgareddau.

Canolfan Cymunedol Y Cwtsh a Pafiliwn Penygroes

Canolfan Adnoddau yw'r Cwtsh ar gyfer Cwm Gwendraeth ac mae'n cyfuno siop lyfrau a chaffi. Yn ogystal, mae'r Cwtsh yn ofod cymunedol gwerthfawr, sy'n cael ei ddefnyddio gan bob rhan o'r gymuned, yn enwedig trigolion lleol sy'n defnyddio'r cyfleuster fel lle diogel a chroesawgar i gwrdd â ffrindiau a hefyd i wneud ffrindiau newydd. Mae'r Cwtsh yn darparu prydau poeth, ac mae brecwast wedi eu coginio bob dydd ac yn awr mae ar agor chwe diwrnod yr wythnos. Yn dilyn llwyddiant model y Cwtsh, mae'r Pafiliwn yn darparu gwasanaeth tebyg gyda siop goffi a neuadd gymunedol. Mae'r gweithgareddau wythnosol yn cynnwys Clwb Crefft, Gwersi Iwcaleli yn ogystal a sesiynau dawnsio sedd.

Cwtshffest

Mae Cwtshffest wedi mynd o nerth i nerth ers y lansiad gyda band Pwdin Reis. Rydym wedi gweld sawl artist yn dod i'r Cwtsh a sawl band neu unigolyn lleol yn cefnogi a sawl un o rheini'n perfformio am y tro cyntaf. Mae pob noson yn cynnwys o leiaf dau artist a pryd o fwyd gyda'r bar yn gwerthu diodydd o bob math. Mae'r Cwtshffest wedi dod yn noson gymdeithasol gyda cymuned o bobl sydd yn dod yn ôl tro ar ôl tro.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

DATBLYGU CYMUNEDOL

Bywyd Cyflawn, Bywyd Hapus

Mae Menter Cwm Gwendraeth Elli yn cydnabod bod y perygl o unigedd ac ynysu cymdeithasol yn fwy o ofid nawr nag erioed. Mae pobl yn fwy symudol nawr nag erioed gyda nifer fawr o'n cymunedau wedi gweld dirywiad mewn cyfranogaeth ar lawr gwlad ac mae'r cyfleusterau, sydd ar gynnig yn lleihau diolch i doriadau ariannol a newidiadau mewn patrymau bywyd. Felly, mae'r Fenter yn trefnu calendr o weithgareddau rheolaidd a digwyddiadau achlysurol gyda'r nod o ddod â phobl at ei gilydd, i wneud cysylltiadau, i ddysgu rhywbeth newydd ac i fwynhau. A hynny trwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'r gweithgareddau yn cynnwys sesiynau gemau traddodiadol, gweithdai coginio, cwisus a ciniawau, grŵp drama, ioga, a theithiau i weld rhai o'r mannau diddorol a braf sydd ar drothwy ein drysau.

Cryfhau Cymunedau

Ers cenhedlaeth bellach, bu Menter Cwm Gwendraeth Elli yn gweithredu gydag unigolion a grwpiau cymunedol o bob math er mwyn deall sut y mae ein cymunedau yn esblygu, ac anghenion eu trigolion yn newid. Nid yw pwyllgora at ddant pawb, ond yn sicr, mae yna nifer fawr o ffyrdd y gall pobl leol roi o'u hamser er mwyn gwneud gwahaniaeth go-iawn i fywydau pobl Cwm Gwendraeth a Llanelli a'r cylch.

Partneriaethau

Mae gan y Fenter gysylltiadau agos gydag ystod eang o bartneriaethau ac mae'n cydweithio gyda nifer o grwpiau, mudiadau a sefydliadau gan gynnwys:

Cyngor Sir Gaerfyrddin
Mudiad Meithrin; Cymraeg i Blant
Urdd
Papurau Bro
Ysgolion Cynradd
Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant
Clybiau Ffermwyr Ifanc
Cynghorau Tref a Chymuned
Mentrau Iaith
CAVS
CgGC
Canolfan S4C Yr Egin
Llyfrgelloedd Sir Gâr

Llywodraeth Cymru
Mentrau Iaith Cymru
Busnesau Lleol
Ysgolion Uwchradd
Merched y Wawr
Y Loteri Genedlaethol
Clybiau Gwawr
Canolfan Cymraeg i Oedolion
National Grid
Moondance Foundation
Dechrau'n Deg
Clybiau Chwaraeon

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU'R YMDDIRIEDOLWYR

Mae'r ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr y cwmni at ddibenion Deddf Cwmnïau) yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr ymddiriedolwyr a'r datganiadau ariannol yn unol â'r gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig.

Yn ôl cyfraith cwmnïau mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwyr baratoi datganiadau ariannol bob blwyddyn ariannol sy'n rhoi darlun gwir a theg o gyflwr yr elusen a gwarged neu ddiffyg yr elusen yn ystod y flwyddyn honno. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hynny, mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwyr wneud y canlynol: -

- 1) Dewis polisiâu cyfrif addas a'u gweithredu'n gyson;
- 2) Dilyn dulliau ac egwyddorion y Datganiad o Arfer Cymeradwy: Cyfrifo a Chofnodi gan Elusennau;
- 3) Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrifon cyfrifol a darbodus;
- 4) Datgan a ydy'r safonau cyfrifyddu perthnasol a'r datganiadau o arferion cymeradwy wedi cael eu dilyn heblaw am unrhyw eithriadau sydd wedi eu datgelu a'u hesbonio yn y datganiadau ariannol;
- 5) Paratoi datganiadau ariannol ar sail y dybiaeth bod yr elusen yn hyfyw oni fernir mai priodol fyddai credu bod yr elusen ar fin dod i ben.

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion priodol o'r cyfrifon sy'n datgelu'n rhesymol o gywir ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol yr elusen ac am sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio a Deddf Gwmnïau 2006. Maent hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedion yr elusen ac am gymryd camau rhesymol i atal a darganfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

ASESIAD RISG

Yn dilyn cyfarwyddyd gan y Comisiynwyr Elusennau y dylai pob elusen baratoi asesiad risg fel mater o arfer da, mae'r ymddiriedolwyr wedi ystyried ac adolygu'r peryglon y gallai'r cwmni eu hwynebu. Roedd yr adolygiad nid yn unig yn cynnwys risgiau sydd yn gysylltiedig â hwyluso prosiectau neu faterion iechyd a diogelwch ond hefyd risgiau ariannol mewn perthynas â dirwyn y cwmni i ben, diswyddiadau, salwch hirdymor neu geisiadau am iawndal gan staff.

Cytunwyd i neilltuo arian o gyllideb gyfredol y cwmni er mwyn ymateb i achosion risg. Yn sgil hynny, mae cyfanswm o £33,177 wedi ei drosglwyddo i gronfeydd penodol.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

Wrth baratoi adroddiad yr ymddiriedolwyr, manteisiwyd ar yr eithriadau arbennig yn unol â rhan 15 o Ddeddf Gwmnïau 2006 sy'n berthnasol i gwmnïau bychan.

TRWY ORCHYMYN Y BWRDD

11-15 Heol Coalbrook
Pontyberem
Llanelli
Sir Gaerfyrddin
SA15 5HU

.....
Dr Ian Wyn Rees

YMDDIRIEDOLWR

.....
DYDDIAD

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)

ELUSEN GOFRESTREDIG

ADRODDIAD YR AROLYGWR ANNIBYNNOL I'R YMDDIRIEDOLWYR

Dyma adroddiad yr arolygwr annibynnol i'r aelodau ar gyfrifon anarchwiliedig Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyf.

Adroddaf i ymddiriedolwyr yr elusen ar fy arolwg annibynnol o gyfrifon y Cwmni am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2025.

Fel ymddiriedolwyr elusen y Cwmni (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr y cwmni at ddibenion y gyfraith yn ymwneud a chwmnïau), rydych yn gyfrifol am baratoi'r cyfrifon yn unol â gofynion Deddf Cwmnïau 2006 ("Deddf 2006").

Ar ôl bodloni fy hun nad yw'n ofynnol i gynnal archwiliad ariannol o gyfrifon y Cwmni ar gyfer y flwyddyn hon a dan Ran 16 o Ddeddf 2006 a'i fod yn gymwys i gael arolwg annibynnol, adroddaf mewn perthynas â'm harolwg annibynnol o gyfrifon eich elusen fel y'i cwblhawyd o dan adran 145 o Ddeddf Elusennau 2011 ("Deddf 2011"). Wrth ymgymryd â'm harolwg annibynnol, dilynais y Cyfarwyddiadau a roddwyd gan y Comisiwn Elusennau o dan adran 145(5)(b) o Ddeddf 2011.

Roedd incwm gros y cwmni yn fwy na £250,000 ac rwy'n gymwysedig i gynnal yr arolwg annibynnol trwy fod yn aelod cymwysedig o Gymdeithas y Cyfrifwyr Ardystiedig Siartredig.

Rwyf wedi cwblhau fy arolwg annibynnol. Cadarnhaf nad oes unrhyw faterion perthnasol wedi dod i'm sylw sy'n rhoi achos i mi gredu:

- na chafodd cofnodion cyfrifyddol eu cadw yn unol ag adran 386 o Ddeddf Cwmnïau 2006; neu
- nad yw'r cyfrifon yn cyfateb â'r cofnodion hynny; neu
- nad yw'r cyfrifon yn cydymffurfio â gofynion cyfrifo perthnasol o dan adran 396 o Ddeddf Cwmnïau 2006 heblaw unrhyw ofyniad bod y cyfrifon yn rhoi darlun 'gwir a theg' nad yw'n fater i'w ystyried fel rhan o arolwg annibynnol; neu
- nad yw'r cyfrifon wedi cael eu paratoi yn unol â'r SORP Elusennau (FRS102).

Nid oes unrhyw bryderon gennyf ac nid wyf wedi dod ar draws unrhyw faterion eraill mewn perthynas â'r arolwg annibynnol y dylid dwyn sylw atynt yn yr adroddiad hwn er mwyn sicrhau dealltwriaeth briodol o'r cyfrifon.

.....
BETHAN VAUGHAN
CYFRIFYDD ARDYSTIEDIG SIARTREDIG

DYDDIEDIG.....

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

DATGANIAD O WEITHGAREDDAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025

	Cronfeydd heb gyfyngiadau £	Cronfeydd Penodol £	Cronfeydd a chyfyngiadau £	Cyfanswm 2025 £	Cyfanswm 2024 £
INCWM A GWARIANT					
ADNODDAU I MEWN					
Rheoli Prosiectau	-	-	232,023	232,023	129,485
Cymhorthdal - Eraill	140,082	-	-	140,082	142,185
Gweithgareddau	63,460	-	-	63,460	72,511
Rhoddion	-	-	-	-	13,330
	-----	-----	-----	-----	-----
Adnoddau i mewn - cyfanswm	203,542	-	232,023	435,565	357,511
	-----	-----	-----	-----	-----
ADNODDAU A DDEFNYDDIWDYD					
Dibrisiant	5,343	-	-	5,343	6,443
	-----	-----	-----	-----	-----
	5,343	-	-	5,343	6,443
	-----	-----	-----	-----	-----
Costau Eraill					
Costau Proffesiynol	16,387	-	-	16,387	11,372
Costau Gweithgareddau (4a)	48,498	-	-	48,498	34,670
Costau Cynnal (4b)	155,017	-	370,153	525,170	308,435
	-----	-----	-----	-----	-----
	219,902	-	370,153	590,055	354,477
	-----	-----	-----	-----	-----
Adnoddau a ddefnyddiwyd – cyfanswm	225,245	-	370,153	595,398	360,920
	-----	-----	-----	-----	-----
Adnoddau net a ddefnyddiwyd	(21,703)	-	(138,130)	(159,833)	(3,409)
	-----	-----	-----	-----	-----
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd	-	-	-	-	-
	-----	-----	-----	-----	-----
Elw gwirioneddol ar y cynllun buddiannau pendant	-	-	-	-	147,000
	-----	-----	-----	-----	-----
Symudiad net mewn cronfeydd	(21,703)	-	(138,130)	(159,833)	143,591
	-----	-----	-----	-----	-----
CRONFEYDD - DYGWYD YMLAEN	135,471	33,177	150,630	319,278	175,687
	-----	-----	-----	-----	-----
CRONFEYDD - CARIWYD YMLAEN	113,768	33,177	12,500	159,445	319,278
	=====	=====	=====	=====	=====

Dangosir y symudiadau ar yr arian wrth gefn yn nodiadau 9, 10 ac 11 i'r datganiadau ariannol.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG (RHIF Y CWMNI: 2815717)
(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG

MANTOLEN AR 31 MAWRTH 2025

	NODYN	2025	2024
		£	£
ASEDION SEFYDLOG			
Asedion Sylweddol	2 a 5	49,088	47,002
ASEDION CYFREDOL			
Dyledwyr	6	41,224	64,839
Arian yn y banc ac mewn llaw		133,068	239,576
		-----	-----
		174,292	304,415
		-----	-----
CREDYDWYR: symiau'n ddyledus o fewn blwyddyn	7	54,389	29,322
		-----	-----
ASEDION CYFREDOL NET		119,903	275,093
		-----	-----
CYFANSWM ASEIDION LLAI (RHWYMEDIGAETHAU) CYFREDOL		168,991	322,095
Darpariaeth am ymrwymadau	8	(9,546)	(2,817)
		-----	-----
ASEDION NET		£ 159,445	£ 319,278
		=====	=====
CYFALAF AC ARIAN WRTH GEFN			
Cronfeydd – heb gyfyngiadau	9	113,768	135,471
Cronfeydd – penodol	10	33,177	33,177
Cronfeydd – a chyfyngiadau	11	12,500	150,630
		-----	-----
CYFANSWM CRONFEYDD		£ 159,445	£ 319,278
		=====	=====

Ar gyfer y flwyddyn ariannol dan sylw roedd gan y cwmni'r hawl i gael ei eithrio o dan Adran 477 o Ddeddf Cwmnïau 2006 sy'n ymwneud a chwmnïau bach. Nid yw unrhyw aelodau wedi mynnu i'r cwmni gael archwiliad ariannol o'i gyfrifon am y flwyddyn dan sylw yn unol ag Adran 476 o Ddeddf Cwmnïau 2006. Mae'r cyfarwyddwyr yn cydnabod eu cyfrifoldeb am gydymffurfio a gofynion y Ddeddf mewn perthynas â chofnodion cyfrifeg ac am baratoi cyfrifon.

Mae'r cyfrifon hyn wedi cael eu paratoi yn unol â'r darpariaethau sy'n berthnasol i gwmnïau sy'n ddarostyngedig i'r drefn cwmnïau bychain.

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol ar dudalennau 17 i 30 gan fwrdd yr ymddiriedolwyr ac fe'u harwyddwyd ar ei ran gan:

.....	YMDDIRIEDOLWR
Mrs Kathryn Devonald-Davies	
.....	DYDDIAD

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025

1. GWYBODAETH STATUDOL

Mae Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyfyngedig yn elusen gofrestredig ac yn gwmni preifat cyfyngedig trwy warant wedi ei ymgorffori yng Nghymru o fewn y Deyrnas Unedig. Mae'r swyddfa gofrestredig yn 11-15 Coalbrook Road, Pontyberem, Llanelli, Sir Gaerfyrddin, SA15 5HU.

Cyflwynir y datganiadau ariannol mewn punnoedd sterling (£).

2. POLISIÂU CYFRIFO

Sail y Cyfrif

Mae'r cwmni'n paratoi ei ddatganiadau ariannol ar sail cyfrifo cost hanesyddol.

Mae'r datganiadau ariannol wedi eu paratoi yn unol â'r darpariaethau o Adran 1A "Cwmnïau Bychain" o Safon Adrodd Ariannol 102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon" a Deddf Cwmnïau 2006.

Paratoi cyfrifon ar sail hyfywedd

Mae'r Ymddiriedolwyr o'r farn fod yr elusen, ar sail yma, yn fusnes gweithredol a hyfyw.

Costau Pensiwn

Mae Menter Cwm Gwendraeth Elli yn gweithredu pensiwn â buddion wedi'u diffinio o fewn Cronfa Bensiwn Dyfed. Ar ôl mabwysiadu FRS 102 ym mis Ebrill 2015, dangosir unrhyw ddiffyg yn llawn ar y Fantolen.

Trosiant

Mae'r trosiant yn cynrychioli gwerth y nwyddau a'r gwasanaethau a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn.

Asedion Sefydlog A Dibrisiant

Nodir gwerth asedion sefydlog ar y fantolen yn ôl eu cost lai dibrisiant. Diddymir cost asedion sefydlog fesul rhandaliad blynyddol cyfartal dros eu hoes ddefnyddiol dybiedig fel a ganlyn: -

Celli ac Offer - 15%

Ystyrir asedion a brynir trwy gytundeb les fel asedion cyfalaf ac fe'u dibrisir yn ôl y cyfraddau uchod.

Grantiau

Mae grantiau yn cael eu credydu i incwm yn unol â'r cyfnodau y maent yn perthyn iddynt.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)

ELUSEN GOFRESTREDIG

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL

AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025

Asesiad Risg

Mae'r cwmni wedi ystyried ac adolygu pob risg a allai effeithio ar yr elusen. Roedd y broses hon yn cwmpasu nid yn unig y sefyllfa ariannol ond hefyd ystyriaethau strategol ac amgylchiadol. Mae'r cwmni elusennol yn cadarnhau bod systemau wedi'u sefydlu i wrthsefyll pob risg o'r math y tynnwyd sylw atynt fel rhan o'r broses hon.

Offerynnau Ariannol

Mae'r offerynnau ariannol nad ydynt ynghlwm wrth symudiadau'r farchnad yn cynnwys dyledwyr masnachol a dyledwyr eraill, arian a'r hyn sy'n cyfateb i arian, credydwyr masnachol a chredydwyr eraill.

Ac eithrio lle dywedir fel arall, mae gwerthoedd asedion ac ymrwymadau ariannol y cwmni yn amcangyfrifon teg.

Defnyddio Elw

Defnyddir elw'r cwmni i greu cronfa gyffredinol wrth gefn er sicrhau parhad a datblygiad y cwmni ar sail y cyfrannau ac yn ôl y dulliau a argymhellir gan y Pwyllgor Rheoli a'u cymeradwyo gan y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol.

Gwarant

Mae atebolrwydd pob aelod yn gyfyngedig i uchafswm o £1. Diddymir yr atebolrwydd hwn flwyddyn ar ôl i'r aelodaeth ddarfod.

Polisi Arian Wrth Gefn

Lluniwyd y polisi arian wrth gefn i sicrhau bod gan y cwmni elusennol gyllid digonol i ddelio a'r elfen o risg sydd ynghlwm a rhedeg cwmni sydd yn ddibynnol ar dderbyn arian o'r pwrs cyhoeddus. (Gweler nodyn 11)

3. CYFARWYDDWYR A STAFF

Ar gyfartaledd rhif y staff yn fisol yn ystod y flwyddyn oedd: 25 (2024 – 25).

Roedd costau cronrus cyflogau'r personau hyn fel a ganlyn:-

	2025	2024
	£	£
Cyflogau a chostau teithio	189,491	144,208
Costau Nawdd Cymdeithasol a Phensiynau	43,295	44,065
	-----	-----
	232,786	188,273
	=====	=====

Ni dalwyd cyflog i unrhyw un o'r ymddiriedolwyr.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

**NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025**

4. DADANSODDIAD O GOSTAU

		Cronfeydd heb gyfyngiadau	Cronfeydd penodol	Cronfeydd a chfyngiadau	Cyfanswm 2025	Cyfanswm 2024
		£	£	£	£	£
4a	COSTAU GWEITHGAREDDAU					
(i)	Eraill	16,815	-	-	16,815	16,143
(ii)	Costau uniongyrchol	31,683	-	-	31,683	18,527
		-----	-----	-----	-----	-----
		48,498	-	-	48,498	34,670
		=====	=====	=====	=====	=====
4b	COSTAU CYNNAL					
(ii)	Costau Swyddfa	20,886	-	-	20,886	13,639
(iii)	Costau Cyflogau a chostau teithio	79,521	-	153,265	232,786	188,273
(iv)	Prosiectau	54,610	-	216,888	271,498	106,523
		-----	-----	-----	-----	-----
		155,017	-	370,153	525,170	308,435
		=====	=====	=====	=====	=====

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025****5. ASEDION SEFYDLOG SYLWEDDOL**

	Adeilad	Adeilad ar Les £	Celfi ac Offer £	Cyfanswm £
COST				
Ar 1.4.24	46,815	17,000	177,912	241,727
Ychwanegiadau	-	-	8,621	8,621
	-----	-----	-----	-----
Ar 31.3.25	46,815	17,000	186,533	250,348
	-----	-----	-----	-----
DIBRISIANT				
Ar 1.4.24	19,091	1,700	173,934	194,725
Tal am y cyfnod	3,080	1,700	1,755	6,535
	-----	-----	-----	-----
Ar 31.3.25	22,171	3,400	175,689	201,260
	-----	-----	-----	-----
GWERTH LLYFR NET				
Ar 31.3.25	£24,644	£13,600	£10,844	£49,088
	=====	=====	=====	=====
Ar 31.3.24	£27,724	£15,300	£ 3,978	£47,002
	=====	=====	=====	=====

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU) ELUSEN GOFRESTREDIG

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025

6. DYLEDWYR	2025 £	2024 £
Dyledwyr Masnachol	12,243	31,025
Menter Min Nos Cyf (6i)	158	158
Cwtsh Glöyn Cyf (6i)	4,268	-
Menter Plant Y Cwm Cyf (6i)	-	11,982
Caffi Cynnes Cyf (6i)	24,555	21,674
	----- £ 41,224 =====	----- £ 64,839 =====

Nodyn (i)

Ar 31 Mawrth 2025 roedd asedion / (ymrwymiaid) y cwmni oedd fel a ganlyn:-

	2025 £
Cwtsh Glöyn Cyf	£ 5,099
Menter Plant y Cwm Cyf	£ 134,908
Menter Gwasanaethau Iaith y Cwm Cyf	£ 17,999
Menter Min Nos Cyf	£ 331
Caffi Cynnes Cyf	£ (2,299)

Er nad yw'r rhain yn is-gwmnïau, fe'u sefydlwyd gan Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyf mwyn iddynt weinyddu gweithgareddau penodol. Maent i gyd yn gweithredu o dan oruchwyliaeth Menter Cwm Gwendraeth Elli Cyf sydd hefyd yn gwarantu eu holl ymrwymiaid ariannol.

7. CREDYDWYR	2025 £	2024 £
Symiau'n ddyledus o fewn blwyddyn: -		
Credydwy'r Masnachol	36,480	10,240
Menter Gwasanaethau Iaith y Cwm Cyf (6i)	8,963	10,832
WCVA	4,956	8,250
Menter Plant y Cwm Cyf (6i)	3,990	-
	----- £ 54,389 =====	----- £ 29,322 =====

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025****8. DARPARIAETH AM YMRWYMIADAU**

	2025	2024
	£	£
a) REDRESS		
Balans ar 1 Ebrill 2024	2,817	3,493
Arian a dderbyniwyd	-	-
Grant a hawliwyd	(676)	(676)
	<u>2,141</u>	<u>2,817</u>
Balans ar 31 Mawrth 2025	<u>2,141</u>	<u>2,817</u>
b) CYMORTH BWYD		
Balans ar 1 Ebrill 2024	-	-
Arian a dderbyniwyd	4,736	-
Grant a hawliwyd	(118)	-
	<u>4,618</u>	<u>-</u>
Balans ar 31 Mawrth 2025	<u>4,618</u>	<u>-</u>
c) CYMORTH BWYD		
Balans ar 1 Ebrill 2024	-	-
Arian a dderbyniwyd	3,185	-
Grant a hawliwyd	(398)	-
	<u>2,787</u>	<u>-</u>
Balans ar 31 Mawrth 2025	<u>2,787</u>	<u>-</u>
CYFANSWM	<u>£9,546</u>	<u>£ 2,817</u>

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG****NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025****9. CRONFEYDD - HEB GYFYNGIADAU**

	2025	2024
	£	£
Balans a ddygwyd ymlaen	135,471	6,852
(Diffyg) Gwarged am y cyfnod	(21,703)	128,619
	-----	-----
	£ 113,768	£ 135,471
	=====	=====

10. CRONFEYDD PENODOL

	Balans 1.4.24	Trosglwy- ddiadau i Gronfeydd Eraill	Trosglwy- ddiadau i mewn	Balans 31.3.25
	£	£	£	£
Costau Swyddfa (i)	33,177	-	-	33,177
	-----	-----	-----	-----
	33,177	-	-	33,177
	-----	-----	-----	-----

Yn dilyn asesiad o risg, mae'r Fenter wedi sefydlu cronfa benodol: -

- i) Darpariaeth am gostau ychwanegol a fyddai'n deillio o adleoli swyddfeydd

	£
- Costau Cynnal y Swyddfa	23,177
- Costau Cyfreithiol	5,000
- Adleoli Swyddfeydd	5,000

	£33,177
	=====

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025

11. CRONFEYDD - A CHYFYNGIADAU

Symudiad mewn Cronfeydd

	Balans 1.4.24	Adnoddau i mewn	Gwariant	Balans 31.3.25
	£	£	£	£
Cyngor (i)	-	5,000	5,000	-
Prosiect Llwynhendy (ii)	142,922	111,818	254,740	-
Redress (iii)	-	51,805	51,805	-
Annog (iv)	-	8,400	8,400	-
Grant 10 (v)	-	20,000	20,000	-
Cyngor Sir(vi)	-	20,000	20,000	-
Moondance (vii)	7,708	15,000	10,208	12,500
	-----	-----	-----	-----
	150,630	232,023	370,153	12,500
	-----	-----	-----	-----

Cronfeydd a Chyfyngiadau

- (i) **Cyngor** – Cyllid penodol i hyrwyddo'r Gymraeg yn Ysgol Maes y Gwendraeth a Strade.
- (ii) **Prosiect Llwynhendy** -. Nod Cyllid Invest Local yw i ddarparu buddsoddiad ar gyfer y prosiect ac adnabyddwyd yng Nghynllun Gyrru Newid Llwynhendy, sy'n gyfredol ar yr adeg pan gyflwynir y cynnig cyllido.
- Mae Menter yn gyfrifol am sicrhau bod yr arian yn cael ei wario yn union yn unol â'r termau ac amodau ar nwyddau a gwasanaethau sy'n ymwneud yn uniongyrchol â gweithredu'r prosiect a gymeradwywyd gan Bwyllgor Llywio'r Llwynhendy Invest Local (y Pwyllgor Llywio) fel y crybwyllwyd yn y Llythyr Cynnig cyllid.
- (iii) **Redress** - Mae Adfer Energy Redress yn cynnig cymorth i bobl Sir Gaerfyrddin i leihau costau gwresogi eu cartrefi a lleihau Tlodi Tanwydd. Mae Tlodi Tanwydd yn effeithio ar filoedd o aelwydydd ar draws Cymru ac yn cael effaith negyddol ar iechyd, gan gyfrannu ar afiechyd a marwolaethau dros y Gaeaf. Bydd Adfer Energy Redress yn helpu pobl sydd yn agored i niwed. Bydd hefyd yn grymuso pobl i gymryd camau cadarnhaol yng nghymunedau eu hunain, mewn ymateb i'r cynnydd yn y gost o wresog cartrefi- tuedd sy'n peri cryn bryder i lawr gyda'r cynnydd cost ynni presennol.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

**(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG**

**NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025**

- (iv) Annog Cyf /Arfor** - Cefnogaeth i sefydlu a datblygu metrau cymdeithasol i warchod adnoddau allweddol o fewn gymunedau yng nghadarnleoedd y Gymraeg.
- (v) Grant 10 Tref** - Diben ein menter Deg Tref yw cefnogi adferiad economaidd a thwf trefi gwledig ledled y Sir.
- (vi) Cyngor Sir Garefyrddin** –.Cynnal adloniant Gymraeg mewn amryw o leoliadau ar draws Cwm Gwendraeth a Llanelli, a’r ail cynnal prosiect Gymusi mewn ardal benodol.
- (vii) Moondance** - Grant i gefnogi costau staff er mwyn cynnal gweithgarwch yng Nhanolfan Tabor.

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025

12. DADANSODDIAD O ASEDION NET RHWNG CRONFEYDD

	Aседion / Sylweddol	Aседion Net	Cyfanswm
	£	£	£
Grantiau	9,546	(9,546)	-
Cronfeydd Penodol	-	33,177	33,177
Cronfeydd heb gyfyngiadau	39,542	74,226	113,768
Cronfeydd a chyfyngiadau	-	12,500	12,500
	<u>49,088</u>	<u>110,357</u>	<u>159,445</u>

13. TRAFODION A CHWMNIAU PERTHNASOL

Nid oes run o'r pum cwmni perthnasol wedi cyfrannu tuag at gostau Menter Cwm Gwendraeth Elli eleni,

Menter Min Nos Cyf	£0	(2024 - £0)
Cwtsh Glöyn Cyf	£0	(2024 - £0)
Caffi Cynnes Cyf	£0	(2024 - £0)
Menter Plant y Cwm Cyf	£0	(2024 - £0)
Menter Gwasanaethau Iaith y Cwm Cyf	£0	(2024 - £0)

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG
(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025

14. CYNLLUN PENSIWN

Natur y Cynllun: Budd-dal Diffiniedig
Dyddiad y Prisiad Actiwarïaid llawn ddiwethaf 31.03.2022

TYBIAETHAU ACTIWARÏAID

<i>Tybiaethau Ariannol</i>	Dechrau'r Flwyddyn	Diwedd y Flwyddyn
Graddfa chwyddiant	2.6%	2.6%
Graddfa cynnydd cyflogau	4.1%	4.1%
Graddfa cynnydd pensiynau	2.7%	2.7%
Cyfradd disgownt	4.9%	5.9%

Rhaniad yr asedau rhwng y categorïau buddsoddi

Soddgyfrannau	72.8%	72.5%
Bondiau'r Llywodraeth	0.0%	0.0%
Bondiau eraill	9.4%	9.2%
Eiddo	12.3%	10.4%
Arian parod	0.5%	0.9%
Arall	5.0%	7.0%

Mae'r ffigurau diwedd y flwyddyn ar gyfer dangos gwerth yr asedau ar y farchnad a'r rhaniad asedau rhwng categorïau buddsoddiadau wedi eu cyfrifo ar 31 Mawrth 2025.

Mae'r ffigurau cyfatebol ar gyfer ddechrau'r flwyddyn wedi eu cyfrifo ar 31 Mawrth 2024.

Mantolen yr Eitemau ar 31 Mawrth 2025

	£,000
Gwerth yr Asedau ar y farchnad	2,565
Dyledion	(2,067)
Gwarged	498
Symudiadau'r Gweddill yn ystod 2024/25	
Gweddill (Diffyg) ar ddechrau'r flwyddyn	109
Cost Gyfredol y Gwasanaeth	(18)
Cyfraniadau'r Cyflogwr	27
Cost y Gwasanaeth Gynt	-
Llog Net / Budd ar Asedau	7
Gwarged Actiwarïaid	373
Gwarged ar ddiwedd y flwyddyn	498

MENTER CWM GWENDRAETH ELLI CYFYNGEDIG

(CWMNI CYFYNGEDIG DRWY WARANT HEB GYFRANNAU)
ELUSEN GOFRESTREDIG

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025

Datgeliadau Ychwanegol

	Asedau ar 31.03.25		Asedau ar 31.03.24	
	£ 000	%	£ 000	%
Soddgyfrannau	1,859	72.5	1,831	72.8
Bondiau'r Llywodraeth	-	0.0	-	0.0
Bondiau eraill	236	9.2	237	9.4
Eiddo	267	10.4	309	12.3
Arian	23	0.9	13	0.5
Arall	180	7.0	126	5.0
	-----		-----	
Cyfanswm	2,565		2,516	
	-----		-----	

Dyledion ar 31.03.2025

2,067

Caiff y Cynllun Pensiwn ei drin fel cynllun a'r cyfraniadau wedi'u diffinio gan fod cytundeb rhwng Menter Cwm Gwendraeth a'r Cynllun Pensiwn Aml-gyflogwr ynglŷn â'r modd yr ariennir unrhyw ddiffyg.